

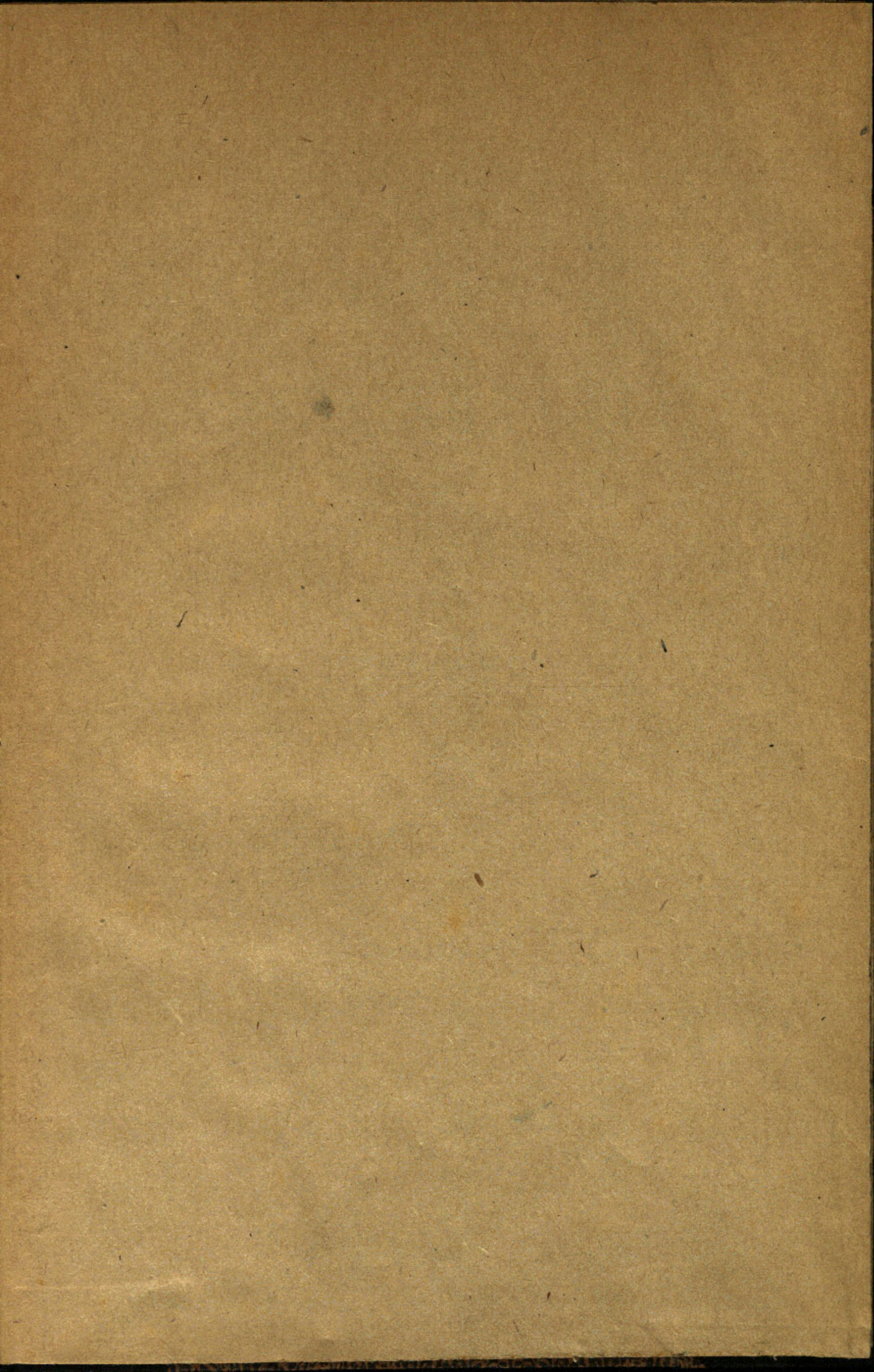
Библиотека Матице српске

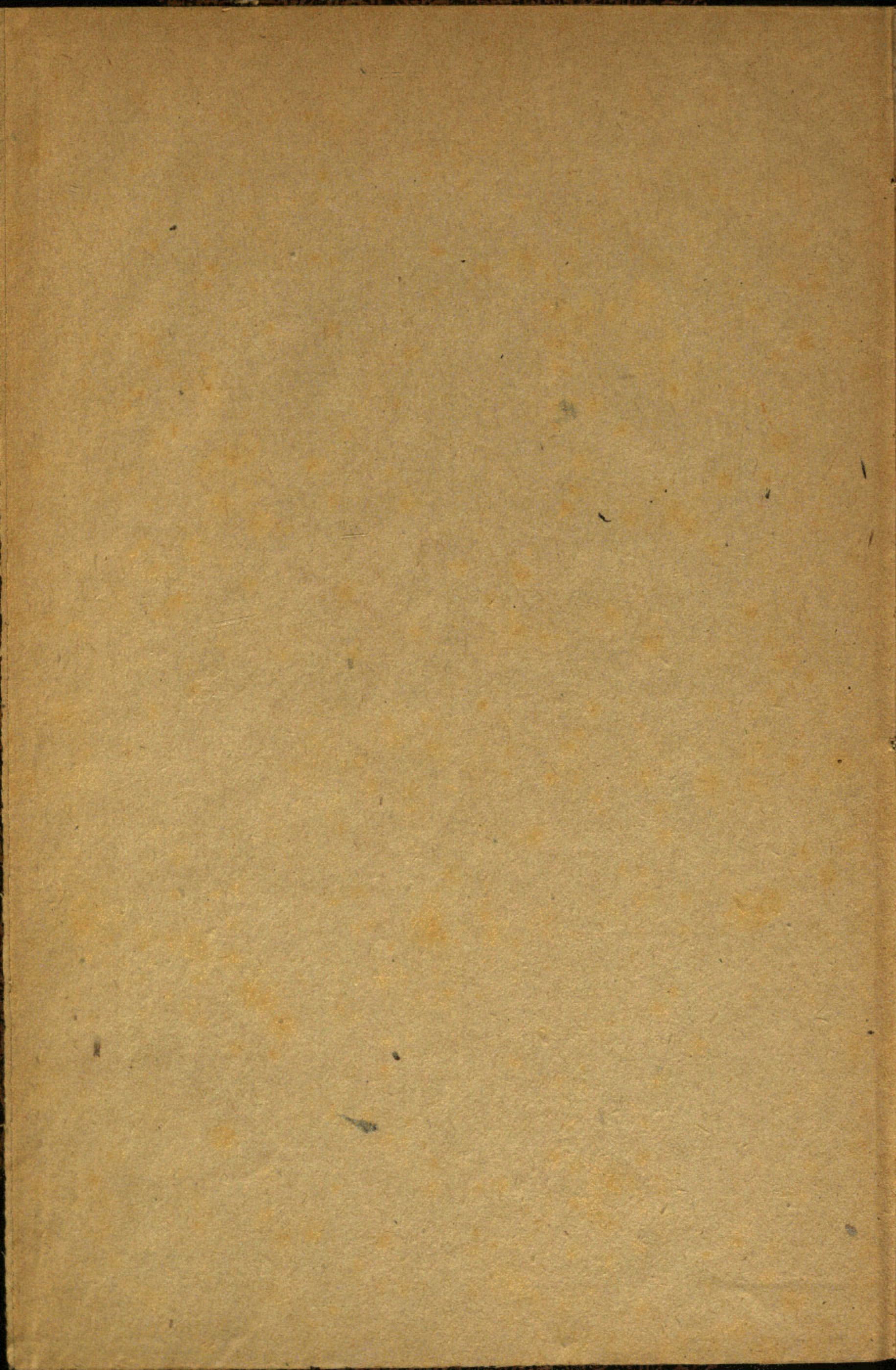

28875

IV 28875

10=161688839

НА ГРОБУ

КНЕЗА МИХАИЛА

ПИСАО

Ђ. ЈАКШИЋ.

У БЕОГРАДУ

У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ 1868.

318371
Kno. Sp.

..... Не твоју крв!

Та ко би грешном руком дрзнуо,
И путир такнут' свете течности
У коме жића крепки сокови
Нејако чедо величија нам
Беспример твога родољубија
С обазривошћу брижне матере
На мушким груд'ма диже марљиво...
Не ковчег тај!... о господару!
Што нам живота дуге векове
Душманском славом увеличане
У зеницама бића сопственог
С челиком своје тврде нарави —
Стражарећ' бадро дуге поноћи
Праунучад'ма нашег столећа
С верношћу дивном — мушки храњаше.

..... Ах није то,
Што је у безум мрачне подлости
Пакленом искром огња подземског
Вечитог греха грдна десница
У поноћноме часу ужда —

Је л' завист?... није!... је ли освета,
 Та срамна сестра виле Српкиње?...
 Није ни она, но већи демон:
 Властољубија грди зликовац
 Испуњен духом нечастивога
 Оставио је мрачну пећину;
 Ступив на светлост дана божијег,
 Изнесе хрпу злата варљивог,
 Да њиме дражи машту неситу,
 Измету људском — женоубици
 И просијаку, обешчашћеном

„.....Хоћете л' злата?...”

И порок дршће;
 Разглавише се гладне вилице
 Бленув у сјајност злата мамљивог,
 И лажна машта душе лакоме
 Двери отвара кристал-палате,
 Укоченоме оку износећ'
 Чудесан раскош свога богатства.

„Хоћете л' власти?...”

И даље жури
 Злокобне маште корак лажљиви
 Највеће власти златну столицу
 Издрпаноме нуди измету,
 И ум се мрачи помраченоме
 Гледајућ' робља многе хиљаде
 Где њему двори — неудвореном!
 И већ освете кнуту троструку

По људској кожи кида љутито
Гасећи жеђу страсти каљаве!...

„Злато и власт —

„Све ћу вам дати, драги синови!

„Ал' да вам срећа буде вечита

„Пет милијона мора закукат'...

„Све нек закука!... Све нек заплаче!

„Привезом црним нека покрије,

„И само сунце чело огњено...“

Тако говори покварености

Јединствен измет нашег столећа

— Злато и власт! — па шта је причест,

Па шта је нада рода читавог?

Па шта је светлост крви његове?

Од које свака она капљица

Животом врелим срца брижљивог

За народ српски верно закуца?

Шта ли су царства даљни крајеви?

Које је силан од Неманића

Са оштрим врхом тврдог челика

У српској земљи некад урез'о?

Остављајући своју мисао

Потомку, духа горостаснога

На извршење — не извршену!...

...О Срби! Срби!... о Југославијо!...

Босно!...

О куку! куку!... И камен сињи

И дрво сухо, и земља ова,
 И овај ваздух нека удеси
 Ђукања тужног песму жалосну
 Над гробом црним заштитника ти;
 Који ти наде мелем пријатни
 Сопственог зноја сланом капљицом
 Заметен, вешто и обазриво
 На испаране груди лепљаше...

Савести мирне, син крунисани
 Природе тражи места дивија,
 Где ће у борја хладу вечитом,
 Народа целог мис'о голему
 У осамљености гранат' самоћној;
 Лагани корак пратње малене
 Бесшумно следи замишљенога —
 Дивећи му се царској озбиљи;
 На правој бори умног чела му
 Проучит' мисли голем садржај?
 Словенских нада и будућности,
 Не исписану, књигу пророка....
 Узвишеи духом и не опажа
 Паклени огањ ока пакосног
 Што се у шупљој сија љубањи
 Плаћеног слуге честољубија....

Сенасти сутоњ лица лиснатих
 С' мирисним хладом додиркујући
 Мудрога чела нежну спољашњост

Садашњости га Српске сетише:
 — Од црног мора до јадранскога
 — Народа једног челик-синови
 — Са вековима бесно гажени
 — Размаженога трне тирана. —
 И он забринут — ока брижљивог
 Зеницу влажну небу ушире
 Као да хтеде у спаситељу
 Сајуза тражит војсци ватреној,
 Што задахнута духом његовим
 Чекаше дан.... И шта дочека?....

.....
 И душман ћути... и погружено
 Несреће наше слуша приповест
 Неверујући жици леденој
 Што зачућеном уму казује
 Безумног беса, дело свирепо:
 — То није Србин!... разума љуцког
 Одрицајући тврде основи —
 — Та зар би мого Србин икада
 Каљеног гвожђа дигнут' острицу
 Да на олтару славе сопствене
 Живота врелог, врело отвори?....

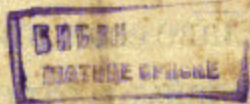
.....
 Србин је!....

Ил није! није!... О неверујте
 Големог света даљни народи!
 То није Србин!... Та кад је Србин
 Сопственог бића извор сушио?

Африке даљне то су зверови :
 Шакали, вуци, змије, тигрови!
 Што чељуст суву жеђи вечите
 На свете крви живом извору
 До занетости зверске, ситише....
 То нису Срби!.....

Ено погледај
 У тавној сенки црне заставе
 Пет милијона тугом згажено
 Проливајући болне капљице
 Са пуним срцем горког чемера
 Убице куну кнеза великог.
 И заклињу се бићем сопственим
 За свету мисао покојника нам
 Под истом сенком дотле гинути
 Докле граница давних крајеве
 Под једним грбом наследника му
 Не веди свет.....

Е то је Срб.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

БМС

III 28875

000318771

COBISS ©